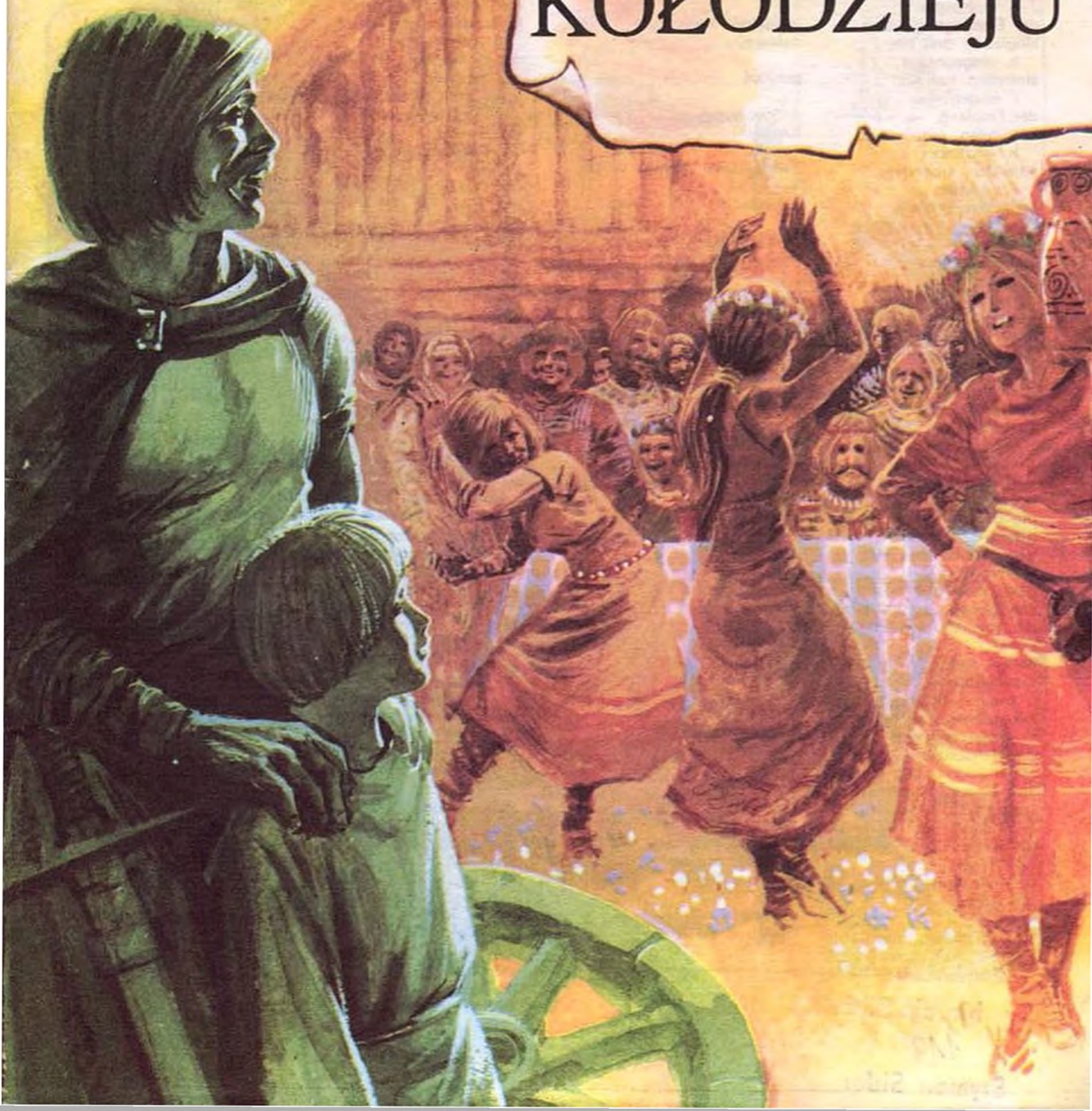

PIAST
der Wagenbauer

O PIAŚCIE
KOŁODZIEJU

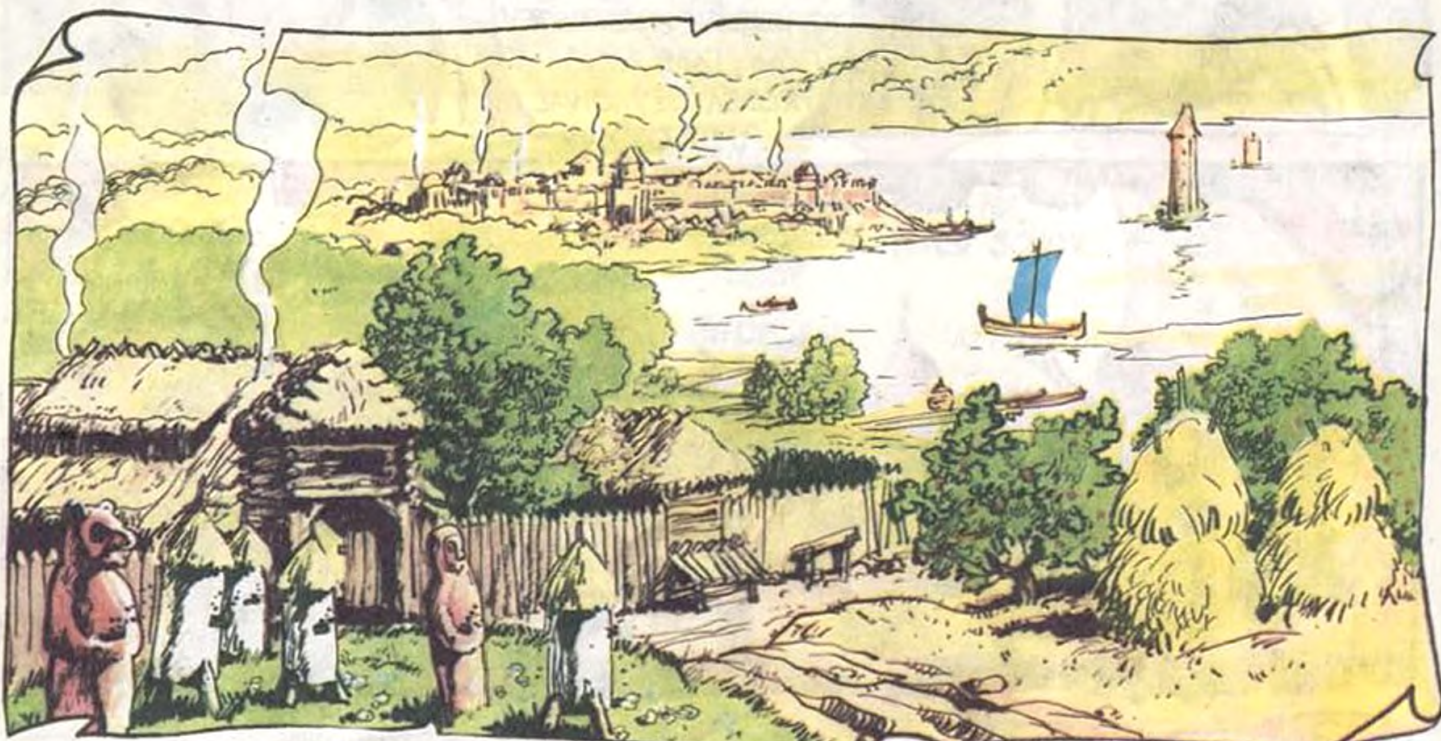
abgeschnitten	obcięte	das Land, —es, —er	kraj
anbrennen, brannte an, h.	podpalić	das Land, —es, —e	kraina
angebrannt		der Landwirt, —es, —e	gospodarz (rolny)
angreifen, griff an, h.	atakować	leben, lebte, h. gelebt	żyć
angegriffen		das Lebensjahr, —es, —e	rok życia
sich annehmen, nahm sich	opiekować się	der Met, —es, —e	miód pitny
an, h. sich angenommen		mithelfen, half mit,	pomagać razem
aufnehmen, nahm auf,	przyjmować (gości)	h. mitgeholfen	
h. aufgenommen		mir nach!	za mną!
arbeitsam	pracowity	nahen, nahte, i. genaht	zblizać się
das Augenlicht, —s	wzrok	nächstgelegen	położone w pobliżu
(bez l. mn.)		nicht nur... sondern auch	nie tylko... lecz także
das Augenlid, —es, —er	powieka	die Obhut, —, (bez l. mn.)	opieka
der Bauer, —n, —n	kmieć	das Pfahlwerk, —es, —e	obronne wzmocnienie palisadą
die Bauernburg, —, —en	ogródek	der Pfahlzaun, —es, —zäune	ostrokół
beide	oboje, obaj, obie	der Pfeil, —es, —e	strzala
belästigen, belästigte,	niepokoić, dokuczać	der Pflug, —es, —e	plug
h. belästigt		plündern, plünderte,	plądrować
bestreichen, bestrich,	posmarować	h. geplündert	
h. bestrichen		raten, riet, h. geraten	radzić
blind	niewidomy	schaffen, schaffte,	dostawić coś na miejsce
einberufen, berief ein,	zwolać	h. geschafft	
h. einberufen		die Schlacht, —, —en	walka, bitwa
der Eindringling, —s, e	napastnik, najeźdźca	schleudern, schleuderte,	miotać
eingießen, goß ein,	nalewać	h. geschleudert	
h. eingegossen		der Schrecken, —s, —	strach
eintreffen, traf ein,	przybyć	das Schwert, —es, —er	miecz
i. eingetroffen		schwinden, schwand,	ubywać, znikać
der Empfang, —s, —e	przyjęcie	i. geschwunden	
entzünden, entzündete,	rozpalić	die Speise, —, —en	jadło, potrawa
h. entzündet		die Speisekammer, —, —n	spizarnia
erblinden, erblindete,	zaniewidzieć, stracić wzrok	ständig	stale
i. erblindet		die Tatsache, —, —n	fakt
erlöschen, erlosch,	wygasać	der Teer, —s, —e	smoła
ist erloschen		der Trank, —es, —e	napój
die Ernte, —, —n	żniwo, plon	treffen, traf, h. getroffen	trafić
erobern, eroberte,	zdobyć	trüben, trübte, h. getrübt	mącić
h. erobert		der Turm, —es, —e	wieża
erringen, errang,	odnieść (zwycięstwo)	tüchtig	dzielnie
h. errungen		umgeben, umgab,	otoczyć
erwachsen sein	być dorosłym	h. umgeben	
das Faß, —sses, —sser	beczka	umzingeln, umzingelte,	otoczyć (nieprzyjaciół)
das Festessen, —s, —	uczta	h. umzingelt	
der Festtag, —es, —e	dzień świąteczny	sich unterkriegen lassen,	dać się przewyciężyć
der Feuerschein, —s	luna	ließ sich unterkriegen,	
(brak l. mn.)		h. sich u. lassen	niezadowolony
die Fischleber, —, —n	wątroba rybia	unzufrieden	ojczyzna
fromm	świętobliwy, pobożny	das Vaterland, —es, —er	radować się
der Führer, —s, —	wódz, przewodnik	sich vergnügen, vergnügte	
gastfreundlich	gościnny	sich, h. sich vergnügt	spustoszyć
die Geburt, —, —en	urodzenie	verheeren, verheerte,	
gegen den Feind!	na wroga!	h. verheert	wzmocnić
das Gehöft, —es, —e	zagroda	verstärken, verstärkte,	
gelehrt	ułożony	h. verstärkt	wygnać, przepędzić
das Geschlecht, —es, —er	ród	vertreiben, vertrieb,	
das Getöse, —s, (brak l. mn.)	hałas	h. vertrieben	lud
die Haarbeschneidung, —,	postrzyżyny	das Volk, —es, —er	doskonały, świetny
—en		vortrefflich	czuwać
heilen, heilte, h. geheilt	leczyć	auf der Wacht sein	kołodziej, stelmach
heranwachsen, wuchs	rosnąć	der Wagenbauer, —s, —	koło wozu
heran, i. herangewachsen		das Wagenrad, —es, —e	wiec
heranziehen, zog heran,	zjeżdżać się	die Volksversammlung,	
i. herangezogen		—, —en	wybierać
die Herrschaft, —, (bez l. mn.)	rządy	wählen, wählte, h. gewählt	trwać
hinauffliegen, flog hinauf,	frunąć wysoko do góry	währen, währte, h. gewährt	wędrowiec
i. hinaufgeflogen		der Wanderer, —s, —	odejść w drogę
hindurch (die ganze Nacht	przez (przez całą noc)	sich auf den Weg machen	powiewać
hindurch)		wehen, wehte, h. geweht	przepowiednia, wróżba
die Hoffnung, —, —en	nadzieja	die Weissagung, —, —en	z daleka
der Hügel, —s, —	pagórek, kopiec	von weit her	odzyskać
in Hülle und Fülle	pod dostatkiem	wiedergewinnen, gewann	
die Hütte, —, —n	chata	wieder, h. wiedergewon-	
kochend	wrzący	nen	gospodarz
sich kümmern um, küm-	troszczyć się o	der Wirt, —es, —e	działający cudownie
merte sich um, h. sich		wundertätig	znak
gekümmert um		das Zeichen, —s, —	czasy
		die Zeiten, —, (l. mn.)	celować
		zielen, zielte, h. gezielt	

PIAST der Wagenbauer

O PIAŚCIE KOŁODZIEJU

AM GOPŁO-SEE, NICHT WEIT VON KRUSZWICA, LEBTE ZU DEN ZEITEN, ALS KÖNIG POPIEL ÜBER JENE LANDE HERRSCHTE, AUF SEINEM MIT EINEM PFAHLWERK UMGEBENEN GEHÖFT DER BAUER PIAST MIT SEINER FAMILIE.

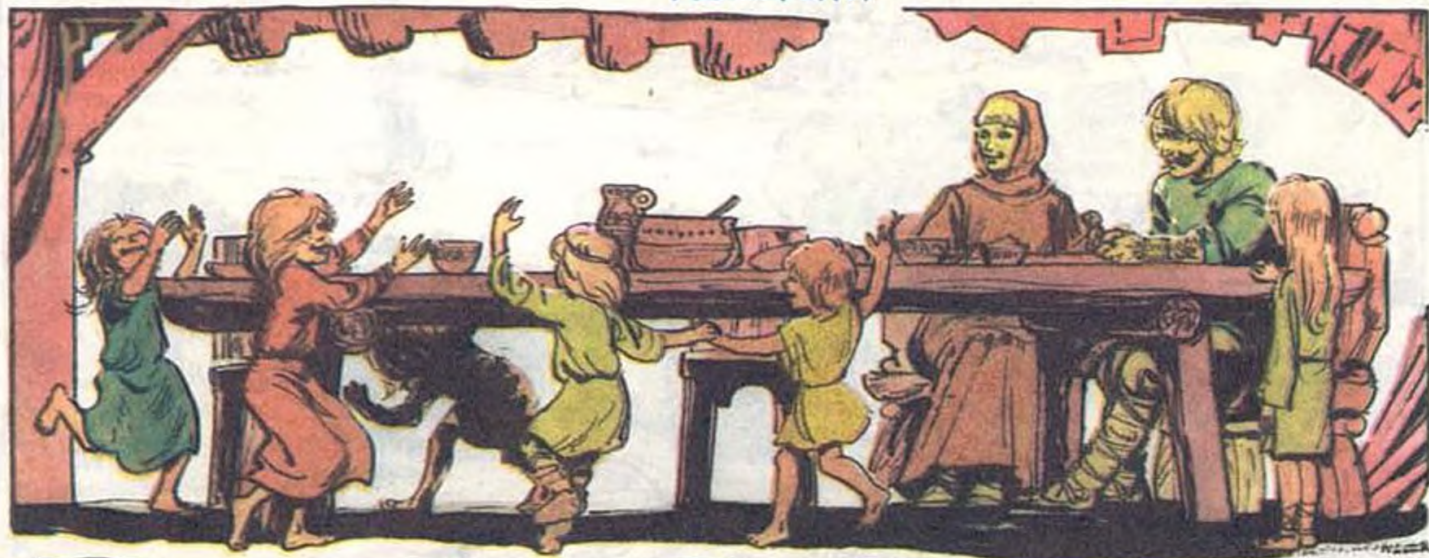
OPODAL KRUSZWICY, NAD JEZIOREM GOPŁO - W CZASACH, GDY KRAINĄ TĄ, RZĄDZIŁ KRÓL POPIEL - ŻYŁ W SWOIM GRÓDKU WRAZ Z RODZINĄ, KMIĘĆ IMIENIEM PIAST.

PIAST WAR EIN GUTER LANDWIRT, UND SEINE FRAU RZEPICHA HALF IHM TÜCHTIG BEI DER ARBEIT MIT; IHRE KINDER WUCHSEN GESUND HERAN. DAS GLÜCK DER FAMILIE TRÜBTE NUR DIE TATSACHE, DASS DER ÄLTESTE SOHN BLIND WAR.

PIAST BYŁ DOBRYM GOSPODARZEM, ŻONA RZEPICHA POMAGAŁA MU DZIELNIE, DZIECI ROSŁY. SZCZĘŚCIE RODZINY MACIŁ TYLKO FAKT, ŻE NAJSTARSZY SYN BYŁ NIEWIDOMY.

PIAST WAR EIN GUTER RAD- UND WAGENBAUER. DIE NACHBARN
ACHTETEN IHN UND KAUFTE GERN
BEI IHM WAGENRÄDER.

PIAST BYŁ DOBRYM KOŁODZIEJEM,
SZANOWALI GO SĄSIEDZI, CHĘTNIE
KUPOWALI U NIEGO KOŁA DO
WOZÓW.

KORMAN 76

VON MORGEN AB
KOMMST DU VON
MEINER OBHUT
UNTER DIE OBHUT
DES VATERS.

JUTRO PRZECHODZISZ
SPÓD MOJEJ OPIEKI
POD OPIEKĘ
OJCA.

WERDE
ICH DANN SCHON
ERWACHSEN
SEIN?

BĘDĘ JUŻ
DOROSŁY?

NA,
FAST SCHON...

NO, PRAWIE.

MORGEN IST EIN
GROSSER FESTTAG
IN UNSEREM HAUSE...
JUTRO BĘDZIE
WIELKA UROCZYSTOŚĆ
W NASZYM
DOMU.

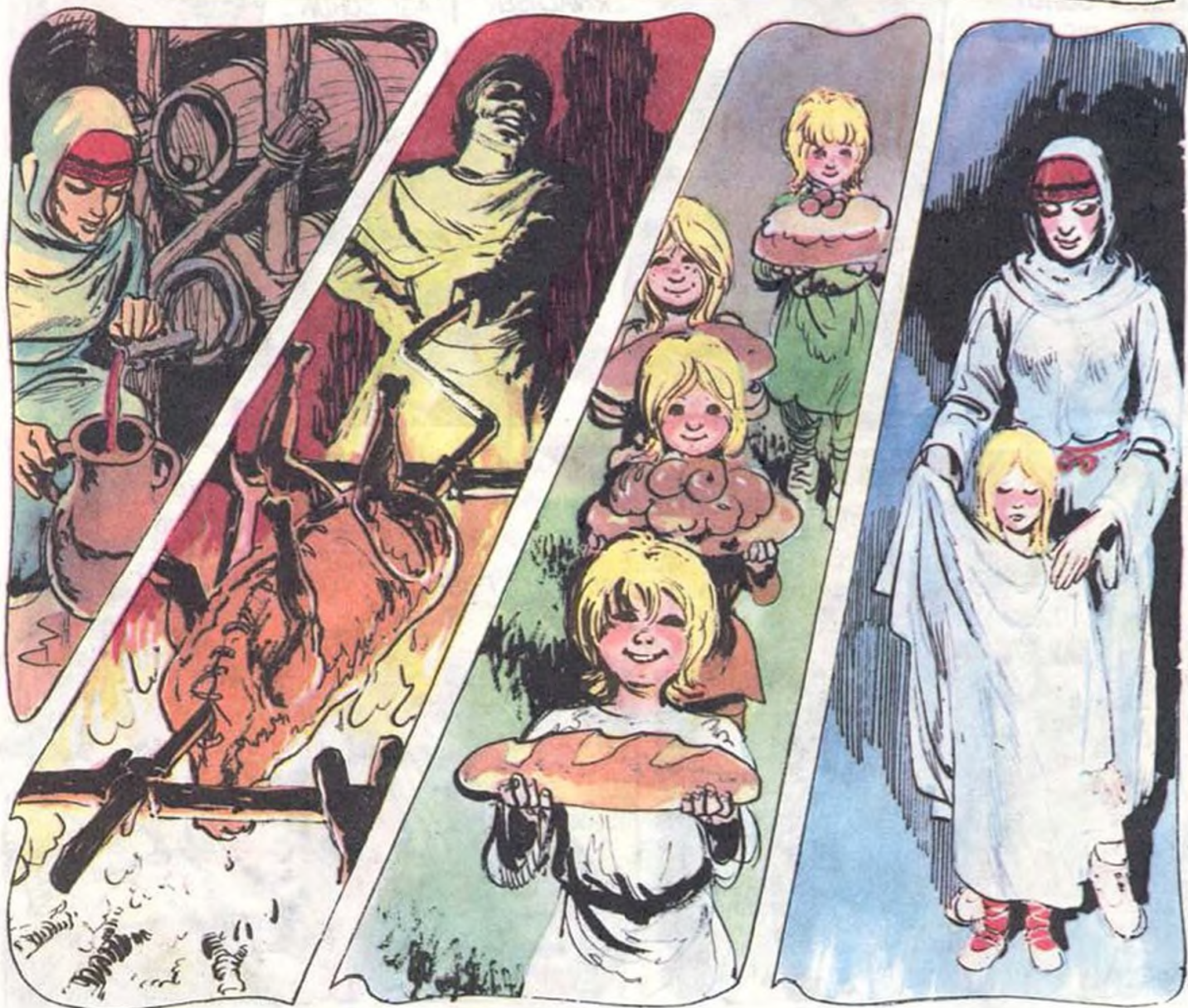
JA, WIR WISSEN ES!
DIE HAARBESCHNEIDUNG,
DIE HAARBESCHNEIDUNG!

TAK, WIEMY
POSTRZYŻYNY! POSTRZYŻYNY!

AM NÄCHSTEN MORGEN...
IN PIASTS HÜTTE WURDE ALLES
ZUM EMPFANG DER GÄSTE
VORBEREITET.

NAZAJUTRZ... W CHACIE
PIASTA SZYKOWANO SIĘ
DO PRZYJĘCIA GOŚCI...

DIE GÄSTE TREFFEN EIN...

GOŚCIE ZACZYNAJĄ SIĘ SCHODZIĆ...

WIR WARTEN NOCH
AUF DIE PRIESTER...

CZEKAMY JESZCZE
NA KAPŁANÓW...

OH, DA KOMMEN
SIE SCHON!

O! JUŻ IDĄ!

ENTZÜNDET
DAS FEUER!

ROZPALCIE
OGIEŃ!

Reinhold

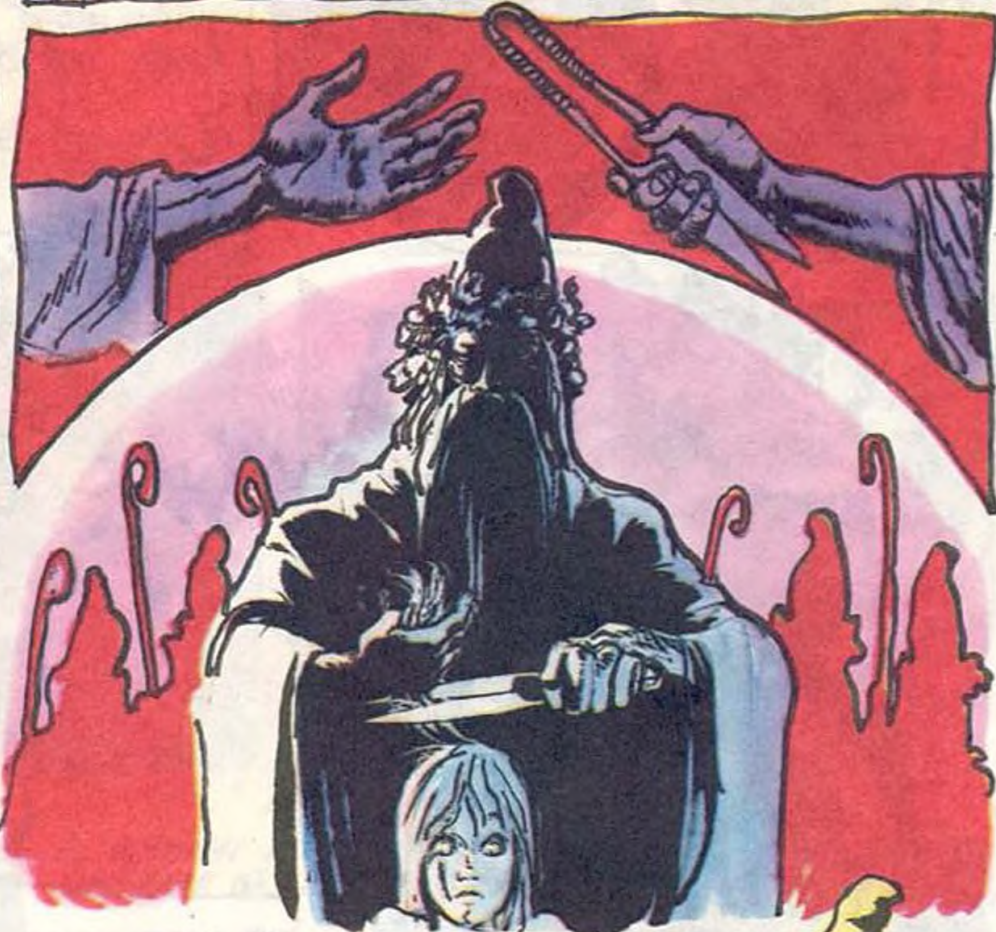

KOMM, MEIN
JUNGE, WIR
FANGEN AN..

CHODŹ, CHŁOPCZE,
ZACZYNAMY...

KOMM NÄHER,
MEIN KIND.

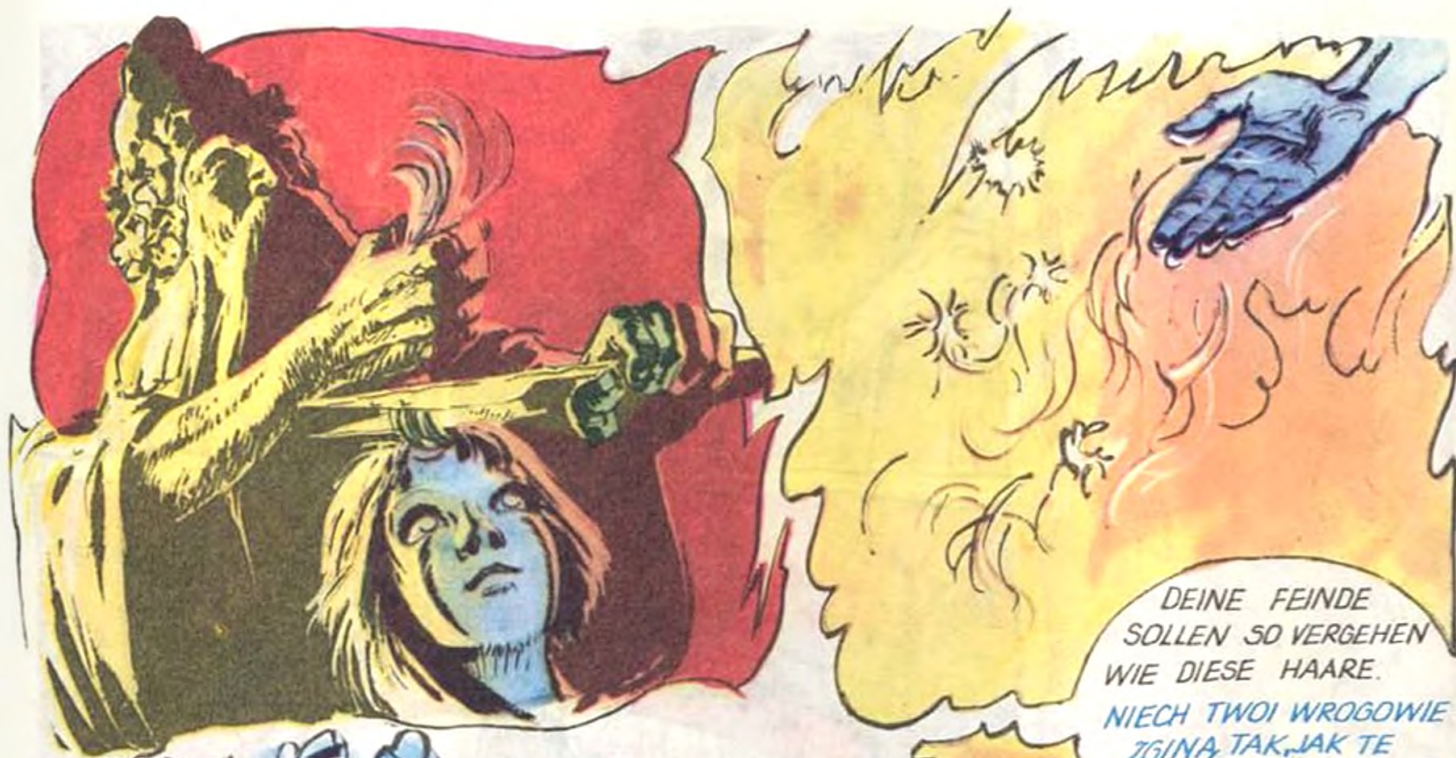
PODEJDŹ TU,
DZIECKO.

DIE ABGESCHNITTENEN
HAARE DES KNABEN
WERDEN INS FEUER
GEWORFEN.

OBCIĘTE WŁOSY
CHŁOPCA LECA
W OGIEŃ...

DEINE FEINDE
SOLLEN SO VERGEHEN
WIE DIESE HAARE.

NIECH TWOI WROGOWIE
ZGINĄ TAK JAK TE
WŁOSY.

DEIN NAME SEI
ZIEMOWIT.

ZWAĆ SIĘ BĘDZIESZ
ZIEMOWITEM.

JETZT IST ER SCHON WIR HABEN NUN EINEN
MEINER OBHUT TÜCHTIGEN MANN
ENTZOGEN. MEHR UNTER UNS!

JUŻ WYCHODZI
SPOD MOJEJ
OPIEKI.

PRZYBYWA NAM
DZIELNY
MĘŻCZYŻNA!

WENN ER DOCH
SEHEN KÖNNTE!

ŻEBY TAK JEGO OCZY
MOGŁY WIDZIEĆ...

GEBEN WIR DIE
HOFFNUNG NICHT AUF!
NIE TRAĆMY
NADZIEI...

ES KOMMEN NOCH
EIN PAAR GÄSTE!

JESZCZE JACYŚ
GOŚCIE TU IDĄ!

Reinhold 75

WER SEID IHR?

KIM JESTEŚCIE?

WIR SIND WANDERER
VON WEIT HER.

WĘDROWCY JESTEŚMY
Z DALEKA IDZIE-
MY.

KOMMT BITTE
IN MEIN HAUS.

WEJDZIE, PROSZĘ,
DO MOJEGO
DOMU.

MEIN WEIB, NIMM
DICH DER ERMÜDETEN
GÄSTE AN!

ŻONÓ, PRZYMIJ
STRUDZONYCH
GOŚCI.

HEUTE IST DIE FEIER DER
HAARBESCHNEIDUNG MEINES SOH-
NES. AN SPEISE UND TRANK WIRD
ES FÜR NIEMANDEN MANGELN.
TO POSTRZYŻYNY MEGO SYNA DLA
NIKOGO JADŁA I NĄPOJU
NIE ZABRAKNIE

DIE GÄSTE SETZTEN SICH ZU TISCH...

GOŚCIE ZASIEDLI DO STOLÓW...

IST DAS DEIN
SOHN?

TO TWÓJ SYN?

JA.
TAK.

IST ER SEIT
SEINER GEBURT
BLIND?

CZY ON NIE
WIDZI OD
URODZENIA?

ER ERBLINDETE
IM DRITTEN LEBENSJAHR...

W TRZECIM ROKU
ŻYCIA ZANIEWIDZIAŁ.

ROMAN 9:2

NIMM DIESEN BALSAM
UND BESTREICHE DAMIT FÜR
DIE NACHT DIE AUGENLIDER
DEINES SOHNES.

WEŻ TEN BALSAM
I POSMARUJ NIM
SYNOWI POWIEKI
NA NOC.

ICH WERDE
ES TUN.

ZROBIĘ TAK.

DAS IST EIN WUNDER-
TÄTIGER, AUS FISCHLEBER
HERGESTELLTER BALSAM.
TU WIE ICH DIR RATE, UND DEIN
SOHN WIRD DAS AUGENLICHT
WIEDERGEWINNEN.

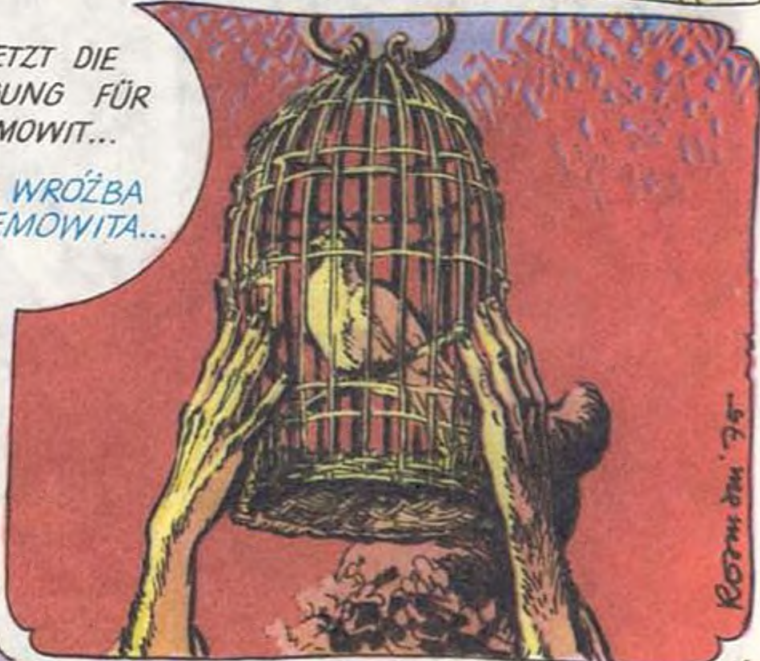
JEST TO CUDOWNY BALSAM
ZROBIONY Z RYBIEJ
WATROBY. ZRÓB JAK CI
KAŻĘ, A TWÓJ SYN
ODZYSKA WZROK.

DAS FESTESSEN WÄHRTE DIE GÄSTE
ASSEN, TRANKEN UND VERGNÜGTEN
SICH...

UCZTA TRWAŁA...
GOŚCIE JEDLI, PILI
WESELILI SIĘ...

DER VOGEL IST HOCH
HINAUFGEFLOGEN!

PTAK POFRUNĄŁ
WYSOKO!

SCHÖN FLIEGT
ER DAHIN...

DIĘKNIE LECI...

ROMAN '78

DAS IST EIN
GUTES ZEICHEN.

TO DOBRY ZNAK.

MITTERNACHT WAR VORÜBER.
DIE GÄSTE VERLASSEN PIASTS
HAUS...

MINĘKA PÓŁNOC
GOŚCIE OPUSZCZAJĄ
DOM PIASTA...

PIAST BESTREICHT DIE
AUGENLIDER ZIEMOWITS
MIT DEM BALSAM

PIAST SMARUJE
BALSAMEM PO-
WIEKI ZIEMOWITA

AM NÄCHSTEN MORGEN...

NAZAJUTRZ...

ICH SEHE!
ICH SEHE!

WIDZĘ!
WIDZĘ!

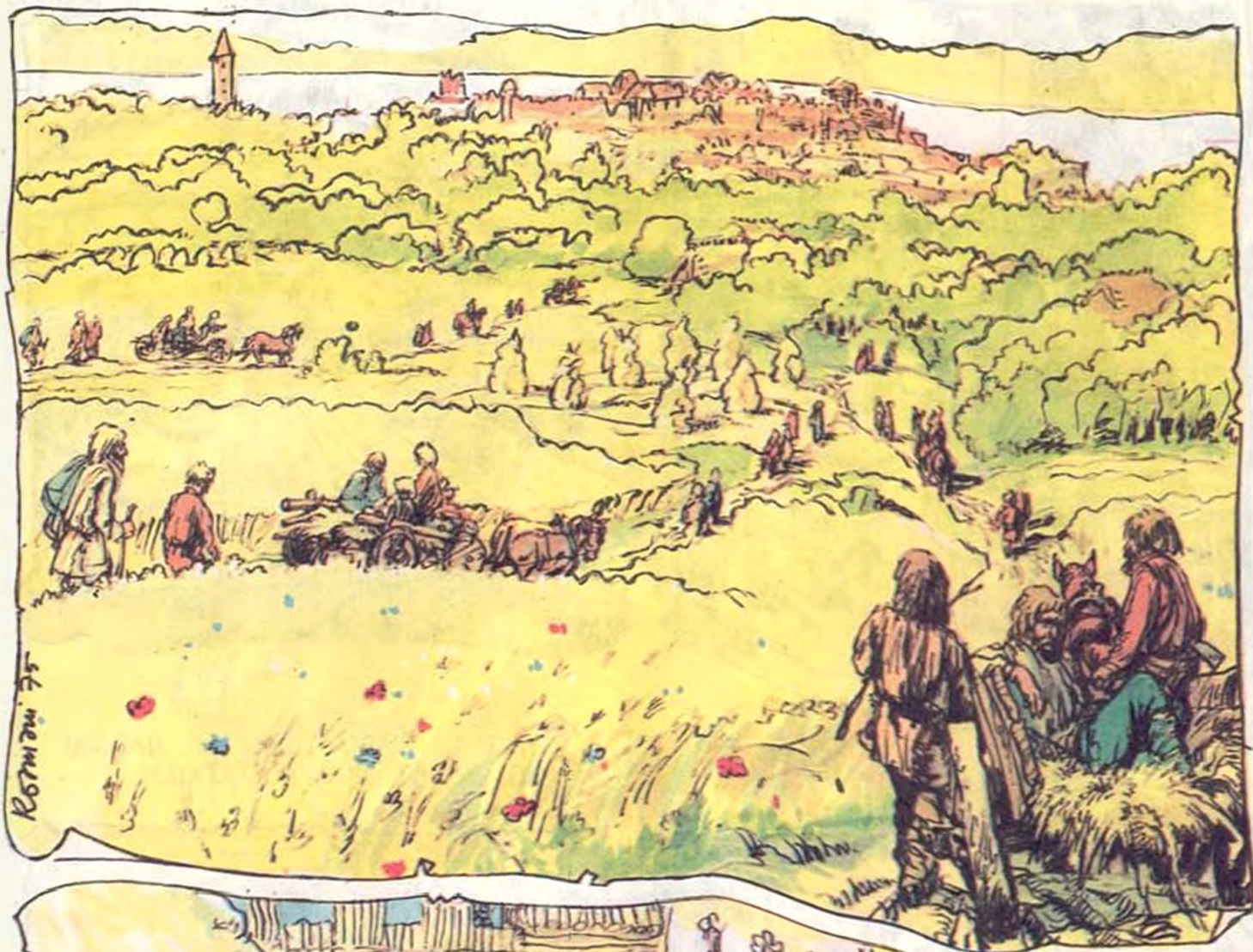

DIE WANDERER WAREN
NICHT NUR FROMME, SIE WAREN
AUCH GELEHRTE LEUTE, SIE HABEN
MIR DEN BALSAM GEGEBEN, DER DIE
AUGEN MEINES SOHNES GEHEILT
HAT. DANK SEI IHNEN DAFÜR!

PODRÓŻNI BYLI NIE TYLKO ŚWIĘTO-
BLIWI, ALE I UCZENI. ZOSTAWILI
BALSAM, KTÓRY UZDROWIŁ OCZY
MEGO SYNA. DZIĘKI IM ZA TO.

VIELE BAUERN ZOGEN HERAN AN DEN GOPŁO-SEE. SIE WAREN MIT DER HERRSCHAFT POPIELS UNZUFRIEDEN. SIE WOLLTEN EINE VOLKSVERSAMMLUNG EINBERUFEN UND EINEN NEUEN KÖNIG WÄHLEN. SIE BRAUCHTEN EINEN KLUGEN FÖHRER, DENN DIE MYSCHINGER BELÄSTIGTEN IMMERWÄHREND DAS ARBEITSAME VOLK.

NAD GOPŁO ZACZĘLI ZJEŻDŻAĆ KMIĘCIE. NIE BYLI ZADOWOLENI Z RZĄDÓW POPIELA. CHCIELI ZWOŁAĆ WIEC I WYBRAĆ NOWEGO KRÓLA. POTRZEBNY BYŁ MĄDRY WÓDZ, BOWIEM MYSZYNGOWIE STAŁE NIEPOKÓILI PRACOWITY LUD.

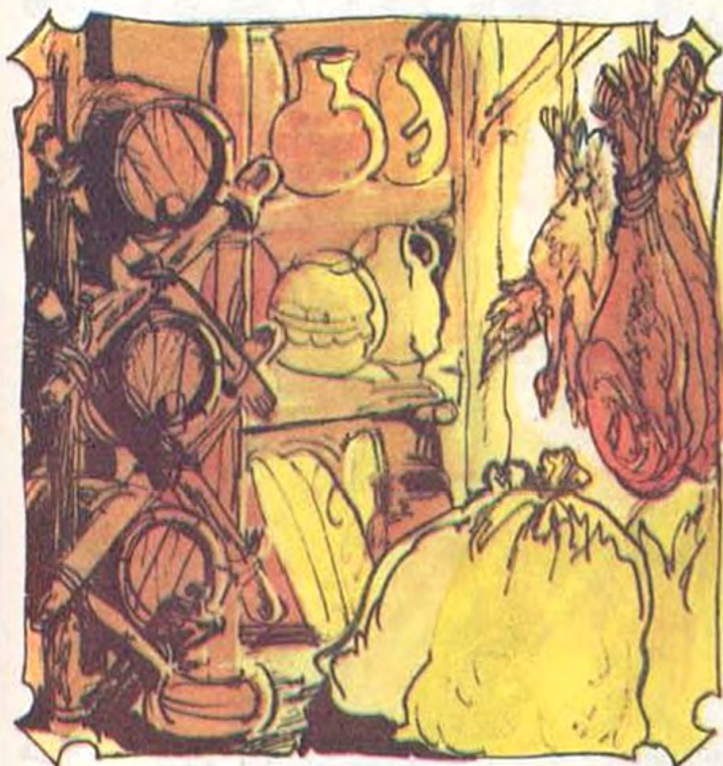
DEN BAUERN GINGEN DIE LEBENSMITTEL AUS, DIE SIE MITGEBRACHT HATTEN. AUCH IN DEN NÄCHSTGELEGENEN HÜTTEN WAREN DIE SPEISEKAMMERN LEER.

KMIECIOM KONCZYŁY SIĘ ZAPASY, JAKIE ZE SOBĄ PRZYWIEźLI. W OKOLICZNYCH DOMACH SPIŻARNIE TEŻ BYŁY PUSTE.

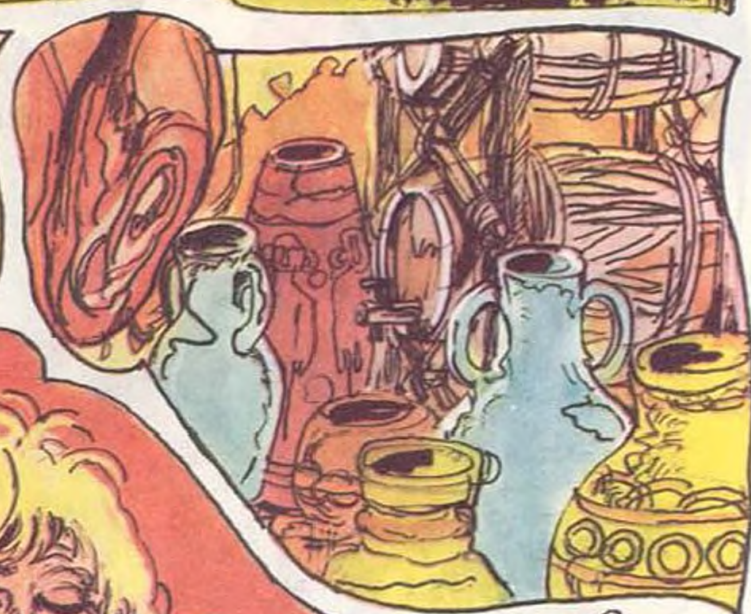
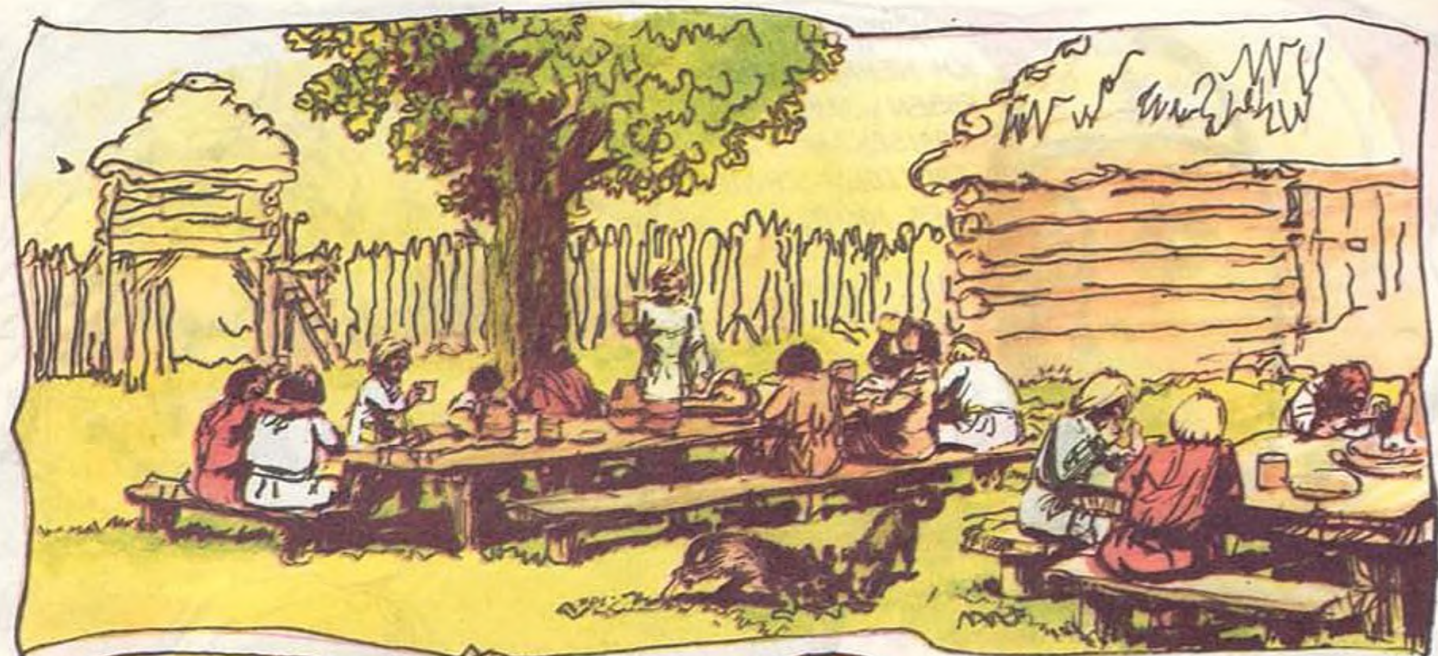

NUR BEI PIAST GAB ES IMMER ESSEN UND TRINKEN IN HÜLLE UND FÜLLE.

TYDKO U PIASTA JADEŁA I NAPOJU BYŁO WCIAŻ POD DOSTATKIEM.

PIAST NAHM DIE BAUERN GASTFREUNDLICH AUF, UND ES GAB GENUG FLEISCH, MET UND BROT FÜR ALLE...

PIAST PRZYJMOWAŁ KMIĘCI GOŚCINNIE, A MIĘSA, CHLEBA I MIODU STARCZYKO DLA WSZYSTKICH...

HÖRE, MEIN MANN,
ICH NEHME IMMERFORT
ESSEN AUS DER
SPEISEKAMMER,
TROTZDEM SCHWINDET
ES NICHT...

MEŻU, WCIAŻ
WYNOŚZE, JEDZENIE
ZE SPIŻARNI, A JAKOS
GO NIE UBYWA...

UND ICH GIESSE DEN
GÄSTEN IMMERFORT
MET EIN, ABER DIE
KRÜGE BLEIBEN VOLL...

A JA STALE DOLEWAM
GOŚCIOM MIODU, A
DZBANY WCIAŻ PEŁNE...

PIAST IST EIN GUTER WIRT-
BEI IHM FEHLT ES AN NICHTS.

PIAST TO DOBRY GOSPODARZ-
DOSTATEK U NIEGO.

BEI PIAST TRÄGT DIE ERDE REICHE
ERLTE.

U PIASTA ZIEMIA DOBRZE RODZI.

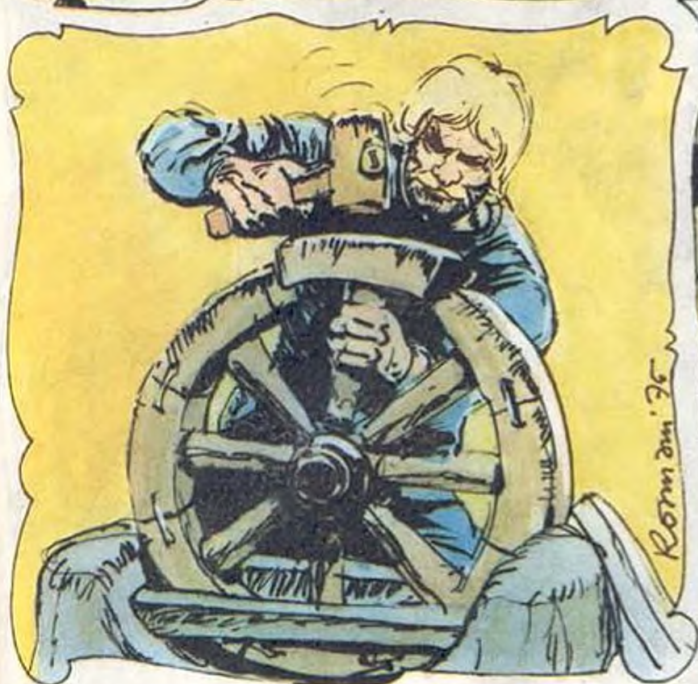

WO IST DER WAGENBAUER?
UNS IST EIN RAD VOM
WAGEN GEFALLEN!

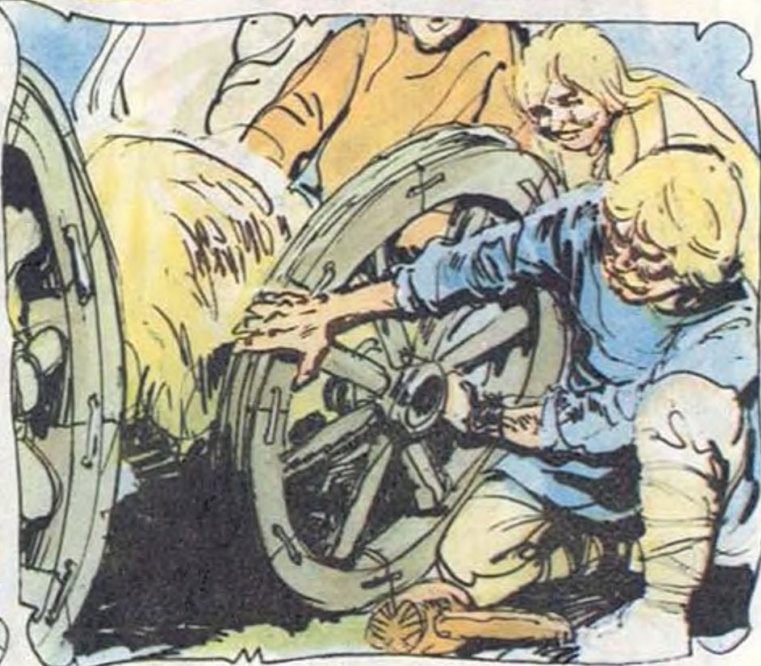
GDZIE JEST KOŁODZIEJ?
KOŁO NAM OD WOZU
ODPADEŁO!

HIER BIN ICH!
JESTEM, JESTEM!

Rotm. 76

SO, DAS IST FERTIG.

GOTOWE.

DU BIST EIN
VORTREFFLICHER
WAGENBAUER.

ŚWIETNY
Z CIEBIE
KOŁODZIEJ.

ABER PIAST KÜMMERTE SICH NICHT NUR UM
SEINE ARBEIT UND DIE GÄSTE. ER WAR STÄNDIG
AUF DER WACHT, OB DIE MYSCHINGER SICH
NICHT NÄHERN...

ALLE PIAST NIE TYLKO ZAJMOWAŁ
SIĘ PRACĄ I GOŚĆMI, CZUWAŁ
STALE CZY MYSZYNGOWIE NIE
ZBLIŻAJĄ SIĘ.

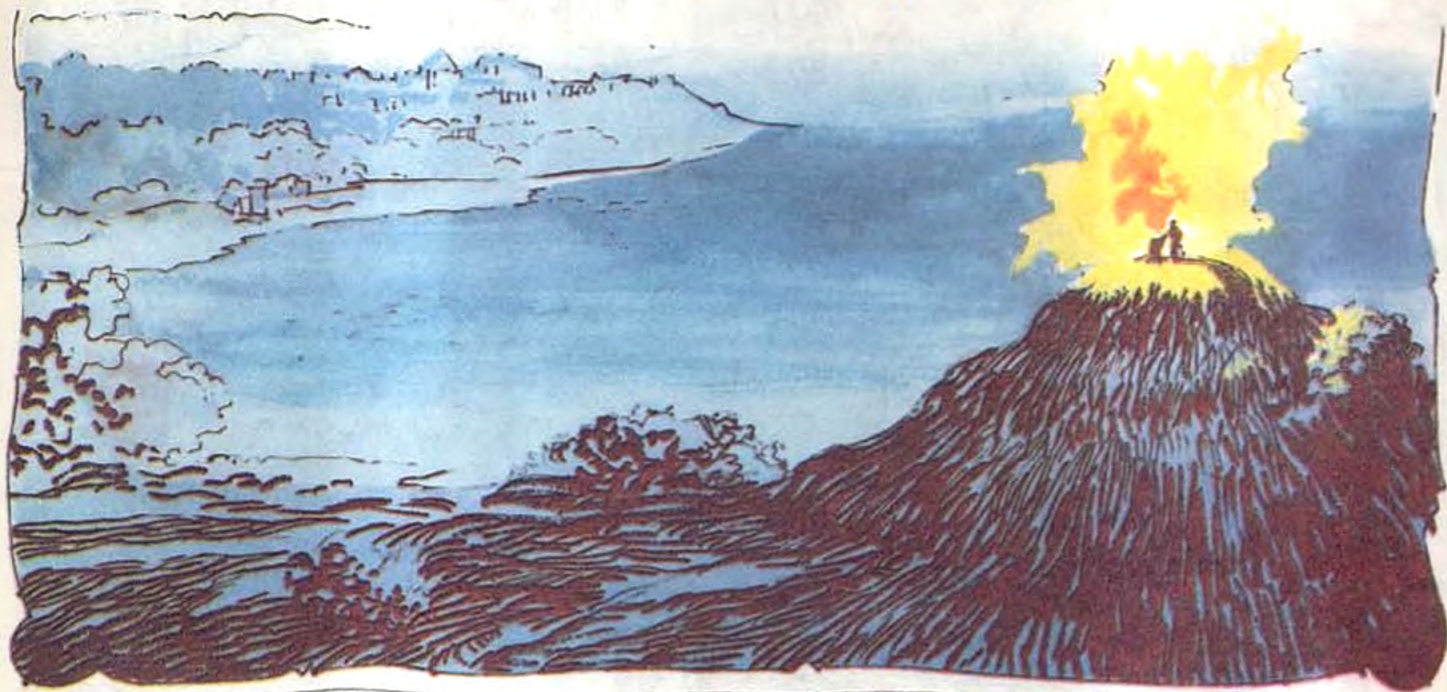
SCHAFTE EIN FASSVOLL TEER AN DEN
GOPKO-SEE WENN DU VOM HÜGEL AUS
DIE FEINDLICHEN SCHIFFE ERBLICKST,
BRENN DAS FASS AN!

IDŹ NAD JEZIORO Z BECZKĄ
SMOŁY. JAKBYS OKRĘTY
WROGÓW ZOBACZYŁ
- BECZKĘ PODPAL!

GEGEN ABEND ERBLICKTEN ALLE EINEN
FEUERSCHEIN ÜBER DEM HÜGEL...

1 ZMROKU WSZYSCY ZOBACZYLI
KUNĘ NAD KOPCEM...

WIR MÜSSEN DEN PFAHLZAUN
VERSTÄRKEN. DER FEIND NAHT!
MUSIMY WZMOCNIĆ
OSTROKÓŁ WRÓG SIĘ
ZBLIŻA!

WIR LASSEN UNS NICHT
UNTERKRIEGEN VON DEN
MYSCHINGERN!

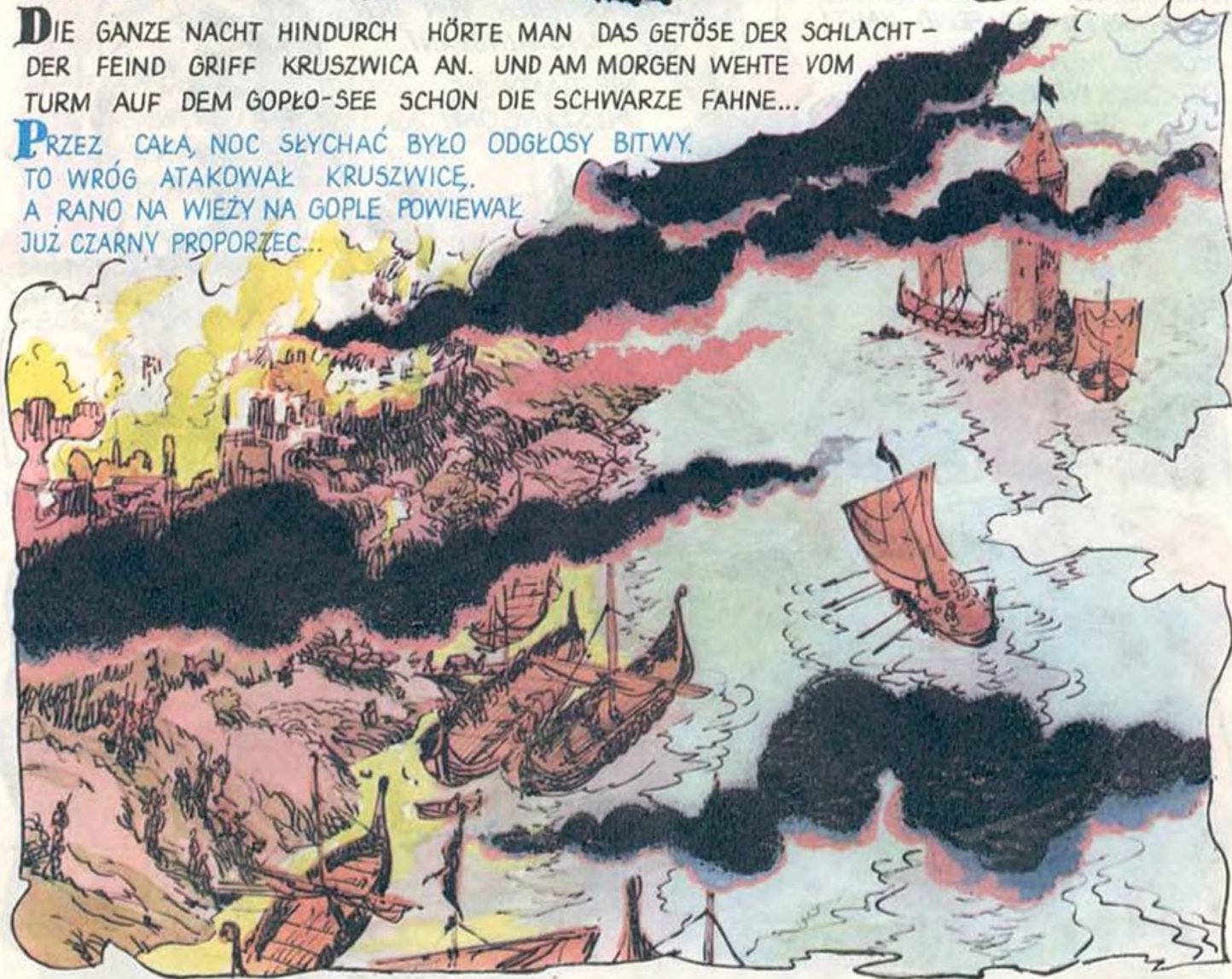
NIE DAMY SIĘ
MYSZYNGOM!

DIE GANZE NACHT HINDURCH HÖRTE MAN DAS GETÖSE DER SCHLACHT -
DER FEIND GRIFF KRUSZWICA AN. UND AM MORGEN WEHTE VOM
TUM AUF DEM GOPŁO-SEE SCHON DIE SCHWARZE FAHNE...

PRZEZ CAŁĄ, NOC SŁYCHAĆ BYŁO ODGŁOSY BITWY.
TO WRÓG ATAKOWAŁ KRUSZWICĘ.
A RANO NA WIEŻY NA GOPLE POWIEWAŁ
JUŻ CZARNY PROPORZEC...

DIE EINDRINGLINGE VERHEEREN UND PLÜNDERN
DAS EROBERTE KRUSZWICA, DAS KÖNIG
POPIEL NICHT VERTEIDIGT HATTE...

NAJEŹDŹCY PUSTOSZĄ I RABUJĄ
ZDOBYTĄ KRUSZWICĘ,
KTÓREJ NIE OBRONIK
KRÓL POPIEL...

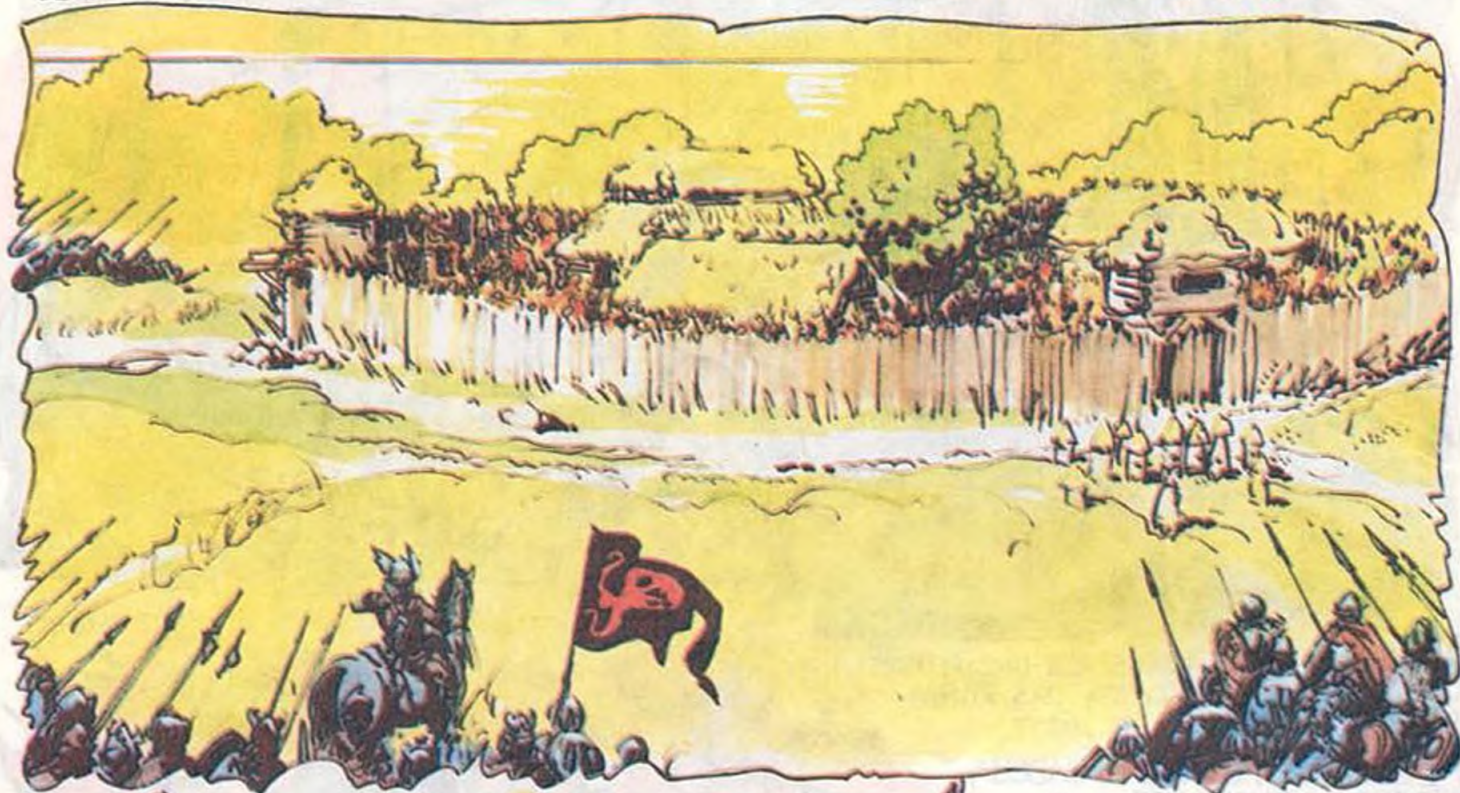
JETZT EROBERN WIR PIASTS
BAUERNBURG!

TERAZ ZDOBĘDZIEMY
GRÓDEK PIASTA!

DIE FEINDE UMZINGELTEN DIE BAUERNBURG...

WROGOWIE OTOCZYLI GRÓDEK

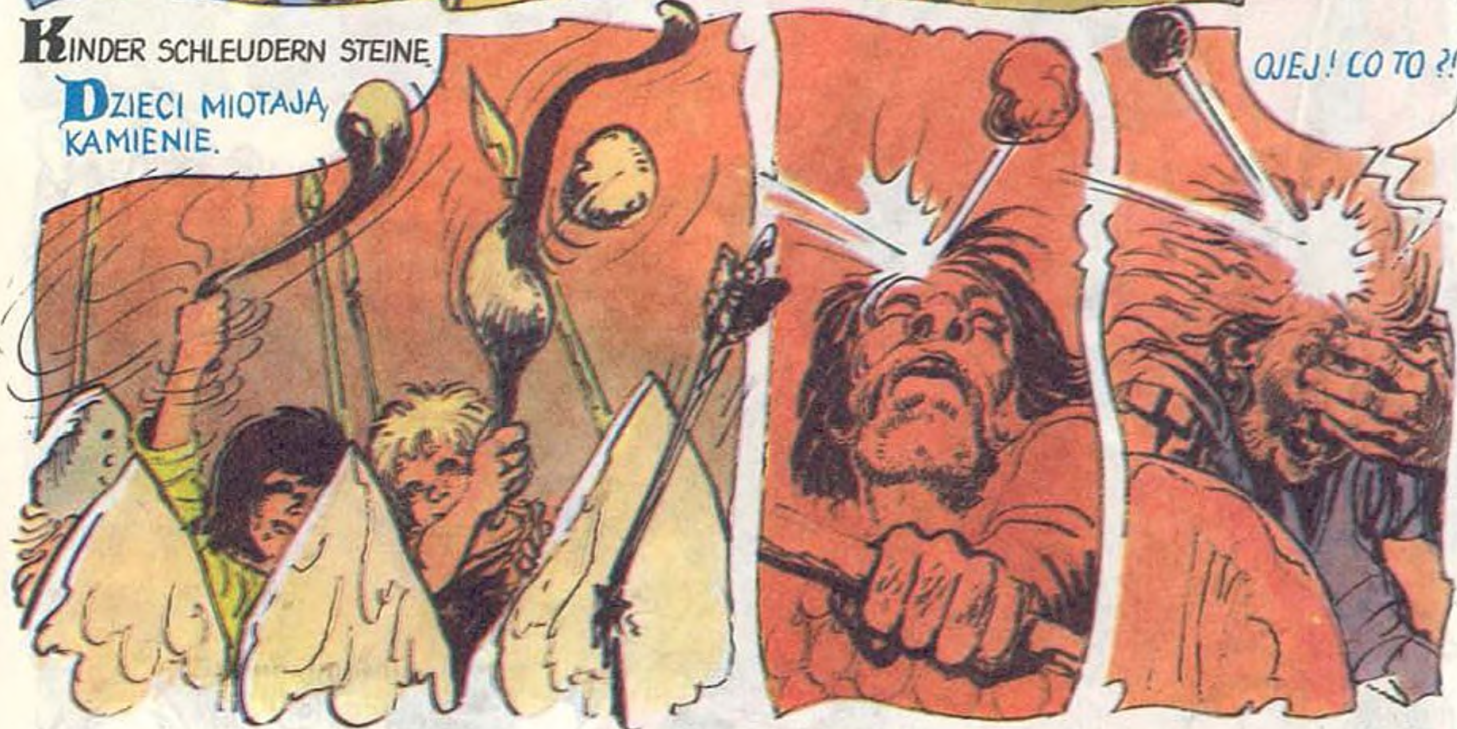

Romm 74

KINDER SCHLEUDERN STEINE

DZIECI MIOTAJĄ
KAMIEŃ.

FRAUEN GIESSEN KOCHENDES WASSER
HINUNTER.

KOBIETY Z GÓRY LEJĄ WRZĄTEK.

AACH! ES
BRÜHT MICH
AACH! PARZY!

DAS TOR ÖFFNEN!
OTWIERAĆ BRAMĘ!

MIR NACH! ALLE MIR NACH!
GEGEN DEN FEIND!

ZA MNĄ! ZA MNĄ, WSZY-
CY! NA WROGA!

DIE EINDRINGLINGE FLIEHEN VOLLER
SCHRECKEN.

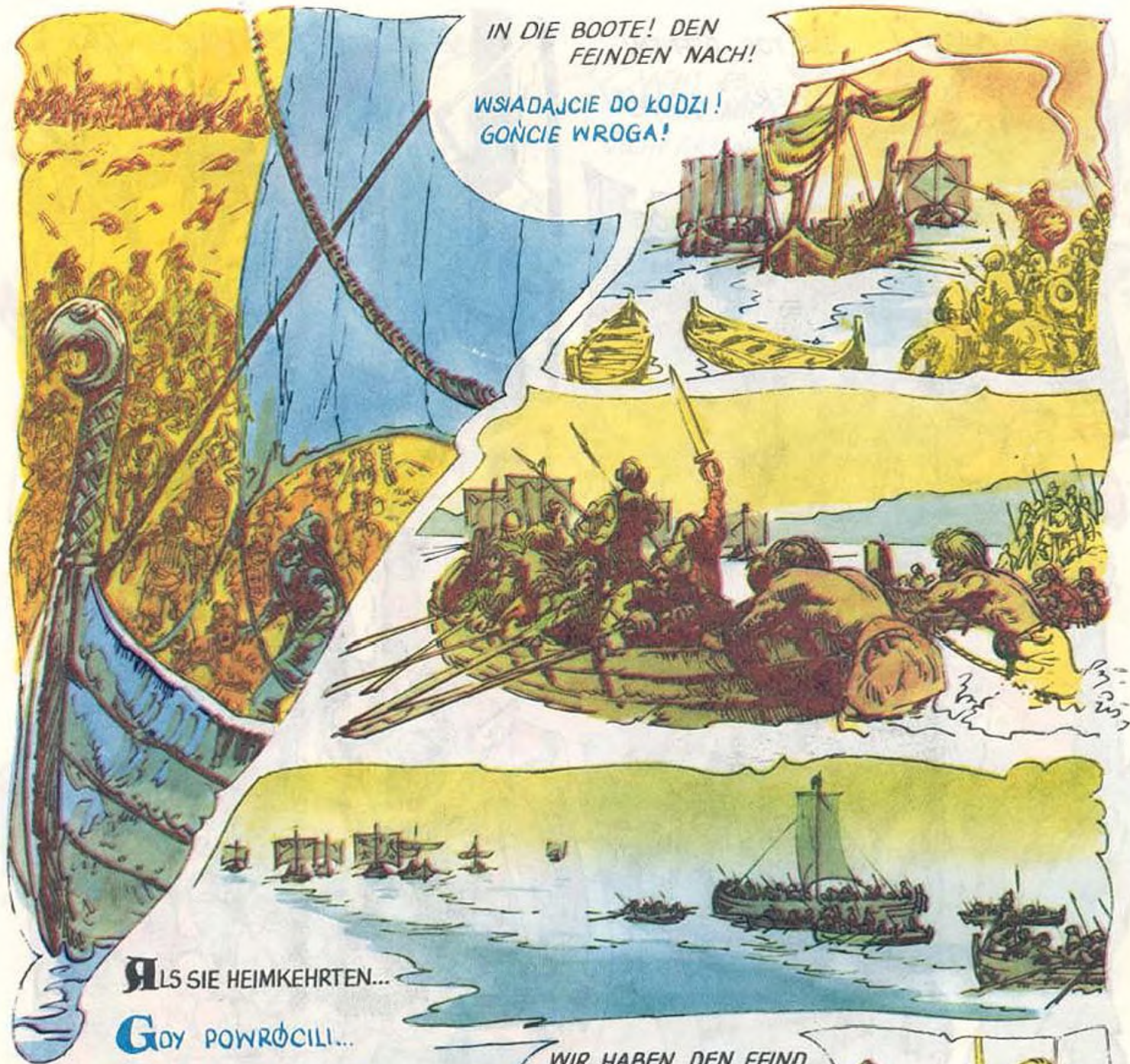
NAPASTNICY UCIEKAJĄ W
POPŁOCHU.

VORWÄRTS, BAUERN!
NAPRZÓD, KMIĘCIE!

IN DIE BOOTE! DEN
FEINDEN NACH!

WSIADAJCIE DO ŁODZI!
GOŃCIE WROGA!

ALS SIE HEIMKEHRTEN...

Gdy POWRÓCILI...

WIR HABEN DEN FEIND
AUS UNSEREM LAND
VERTRIEBEN!

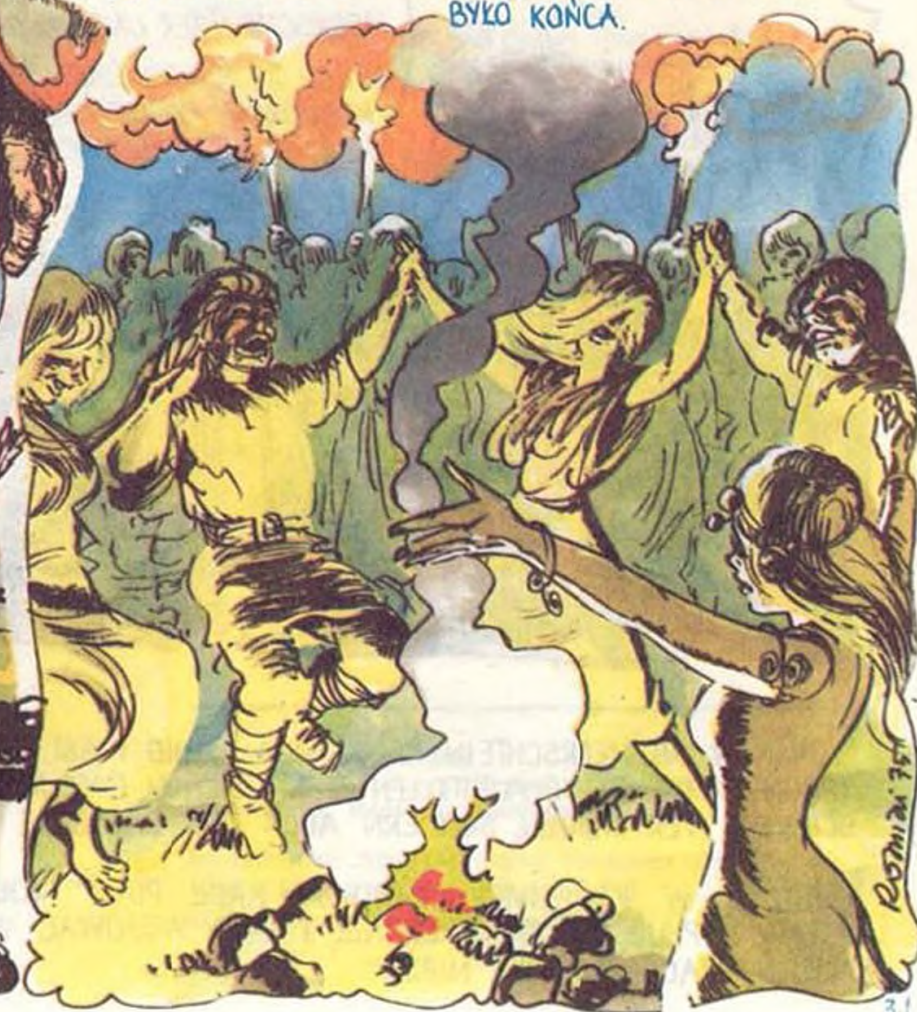
WYPĘDZIŁMY NIEPRZY-
JACIELA Z NASZEJ
ZIEMI!

NACH DEM ERRUNGENEN SIEG WAR DER FREUDE
KEIN ENDE...

Po ODNIESIONYM ZWYCIĘSTWIE RADOŚCI NIE
BYŁO KOŃCA.

ES GIBT KEINEN KÖNIG
POPIEL MEHR...

KRÓLA POPIELA JUŻ
NIE MA...

AUCH IST SEIN
GESCHLECHT ERLOSCHEN...

I JEGO RÓD PRZESTAŁ
ISTNIEĆ...

WER WIRD NUN
UNSER KÖNIG SEIN?

KTO NAM BĘDZIE
TERAZ KRÓLOWAŁ?

ES HERRSCHE DER BAUER PIAST,
DER WAGENBAUER!

KMIEĆ PIAST KOŁODZIEJ
NIECH NAMI RZĄDZI!

ES LEBE KÖNIG PIAST!
ES LEBE KÖNIG PIAST, DER WAGENBAUER!
HERRSCHE ÜBER UNS LANGE UND GLÜCKLICH!

NIECH ŻYJE KRÓL PIAST! NIECH ŻYJE KRÓL PIAST
KOŁODZIEJ! PANUJ NAM DŁUGO I
SZCZĘŚLIWIE!

VON NUN AB HERRSCHEIN KRUSZWICA KÖNIG PIAST, DER WAGENBAUER. ER LIESS NEBEN DEM THRON EINEN PFLUG AUFSTELLEN ZUM ZEICHEN, DASS MAN DAS VATERLAND NICHT NUR MIT DEM SCHWERT VERTEIDIGEN, SONDERN AUCH FÜR DASSSELBE ARBEITEN MUSS.

LODŹ W KRUSZWICY PANOWAŁ KRÓL PIAST KOŁODZIEJ, KTÓRY OBOK TRONU KAZAŁ USTAWIĆ PŁUG, NA ZNAK, ŻE NIE TYLKO WOJOWAĆ W OBRONIE OJCZYZNY TRZEBA, ALE I PRACOWAĆ DLA NIEJ.

atakować
bitwa (f), -y,
celować
chata (f) -y,
cudowny
czuwać
nie dać się

dolewać
dorosły, -a, -e
dostatek (m), -u,
dzieciństwo (n), -a
dzielnie
gonić
gospodarz (m), -a, -e
gościnnie
z góry
gródek (m), -a, -i
istnieć
jadło (n), -a
kapłan (m), -a, -i
kmieć (m), -ia, -ie
kołodziej (m), -a, -e
kopiec (m), kopca, kopce
kraina (f), -y,
królować
lud (m), -u, -y
luna (f), -y,
marnować
mącić
minąć
miotąć
miód (m), -u, -y
nadzieja (f), -i, -e
najeźdźca (m), -y,
napastnik (m), -a,
napastnicy
napój (m), -u, -e
niepokoić
niewidomy
obcięty
obronić
odgłosy walki
odzyskać
ojczyzna (f), -y
okoliczny, -a, -e
opieka (f), -i
opodal
otoczyć
ostrokół (m), -a, -koły
parzyć
plug (m), -a, -i
pod dostatkiem
podpalić
podróżny (m), -ego, -i
pofrunąć
postrzyżyny (l.mn.), -
powieka (f), -i,
pracowity
proporzec (m), proporca,
proporce
przechodzić pod opiekę
przybywać
przyjęcie (n), -a,

przyjmować
przywieźć
pustoszyć
rabować
radość (f), -i
ród (m), -u, -y
rosnąć
rozpalić
rządzić

angreife
die Schlacht
zielen
die Hütte
wundertätig
auf der Wacht sein
sich nicht unterkriegen
lassen
zugießen
erwachsen
der Wohlstand
die Kindheit
tüchtig
verfolgen
der Wirt, Landwirt
gastfreundlich
von oben
kleine Bauernburg
bestehen
das Essen, die Speise
der Priester
der Bauer
der Wagen- und Radbauer
Hügel (meist künstlich)
das Land
als König regieren
das Volk
der Feuerschein
vergeuden
trüben
vorübergehen
schleudern
der Met
die Hoffnung
der Eindringling
der Angreifer

der Trank
belästigen
blind
abgeschnitten
verteidigen
das Getöse der Schlacht
wiedergewinnen
das Vaterland
umliegend
die Obhut
unweit
umgeben, umzingeln
der Pfahlzaun
brühen
der Pflug
in Hülle und Fülle
anbrennen
der Wanderer
hochfliegen
die Haarbeschneidung
das Augenlid
arbeitsam
die Fahne

unter die Obhut kommen
treffen
die Bewirtung, das
Festessen
aufnehmen
mitbringen
verheeren
plündern
die Freude
das Geschlecht
heranwachsen
entzünden
herrschen

rzędy (i.mn.), -ów
sąsiad (-m), -a, sąsiedzi
schodzić się
smarować
smola (f), -y
spiżarnia (f), -i, -e
starczyć
strzała (f), -y,
strudzony
szanować
szczęśliwie
szykować
świąteczny
świątobliwy
tracić
tron (m), -u, -y
ubywać
uczony
uroczystość (f), -i,
urodzenie (n), -a
od urodzenia
ustawić
uzdrowić
wątroba rybia (f), -y,
weselić się
wędrowiec (m), wędrowca
wędrowcy
widzieć
wiec zwolać

wieża (f), -y, -e
witam serdecznie!
włos (m), -a, -y
wojować
wódz (m), -a, -owie
wróg (m), -a, -owie
wróżba (f), -y,
wrzątek (m) -u
wybrać
wychodzić spod opieki
wynosić
wypędzić
wzmocnić
wzrok (m), -u
zadowolony
zabraknąć
zajmować się kimś
za mną!
zaniewidzieć
zapas (m), -u, -y
zasiąść do stołu
zbliżać się
zdobyć
zjeżdżać
ziemia (f), -i, -e
ziemia rodzi
zmrok (m), -u
znak (m), -u, -i
zwać się
zwycięstwo (n), -a,
żyć
niech żyje!

die Herrschaft
der Nachbar
ankommen, eintreffen
bestreichen
der Teer
die Speisekammer
genügen
der Pfeil
müde
achten
glücklich
vorbereiten
vortrefflich
fromm
verlieren
der Thron
schwinden
gelehrt
die Feier
die Geburt
von Geburt an
aufstellen
heilen
die Fischleber
sich vergnügen
der Wanderer

sehen
eine Versammlung
einberufen
der Turm
herzlich willkommen!
das Haar
kämpfen
der Führer
der Feind
die Weissagung
kochendes Wasser
wählen
die Obhut verlassen
hinaustragen
vertreiben
verstärken
das Augenlicht
zufrieden
fehlen
sich annehmen
mir nach!
erblinden
der Vorrat
sich zu Tisch setzen
sich nähern
erobern
zusammen kommen
die Erde
das Land trägt Ernte
die Abenddämmerung
das Zeichen
heißen
der Sieg
leben
es lebe!

Tekst: **Barbara Seidler**
Opracowanie graficzne: **Grzegorz Rosiński**
Tłumaczenie: **Beatrysa Hirszenberg**

Wydawnictwo „Sport i Turystyka” Warszawa 1988
Wyd. III Nakład 100 000+200 egz. U-110
Łódzkie Zakłady Graficzne Zam. 25/11/88

ZACHĘCAMY WAS DO LEKTURY ZESZYTÓW NASZEJ NOWEJ SERII POŚWIĘCONEJ POCZĄTKOM PAŃSTWA POLSKIEGO. PIERWSZY ZESZYT TEJ SERII NOSI TYTUŁ „O MIESZKU I I JEGO SYNU BOLESŁAWIE CHROBRYM”!

DIE ANFÄNGE DES POLNISCHEN STAATES
POCZĄTKI PAŃSTWA POLSKIEGO

MIESCHKO I
UND SEIN SOHN
BOLESLAUS
DER TAPFERE

O MIESZKU I
I JEGO SYNU
BOLESŁAWIE
CHROBRYM

UWAGA! Informacja dla wszystkich, którzy uczą się języków obcych: wszystkie teksty w zeszycie „O Mieszku I i jego synu Bolesławie Chrobrym” opracowane zostały w języku niemieckim i polskim, a na wewnętrznych stronach okładek zamieściliśmy słowniczek.